

Expertmeeting procesafspraken

29 juni 9.45-12.00u met aansluitende lunch

Academie voor Wetgeving, Lange Voorhout 62, Den Haag

Deelnemers

- [REDACTED] (OM)
- *Nog niet bekend* (OM)
- [REDACTED] (NOvA)
- [REDACTED] (NOvA)
- [REDACTED] (Rvdr)
- *Nog niet bekend* (Rvdr)
- [REDACTED] (Rijksuniversiteit Groningen)
- [REDACTED] (Universiteit Leiden)
- [REDACTED] (adviseur JenV)
- [REDACTED] (DRC/JenV)
- [REDACTED] (DWJZ/JenV)
- [REDACTED] (DWJZ/JenV)
- [REDACTED] (DWJZ/JenV)
- [REDACTED] (DWJZ/JenV)
- [REDACTED] (DWJZ/JenV)

Agenda

1. Korte voorstelronde
2. Korte introductie van het onderwerp door DWJZ
3. Bespreken van vraagpunten
  - I. Ervaringen met de huidige normering
  - II. Het bereik van procesafspraken
  - III. De inhoud van procesafspraken
  - IV. Het moment van toetsing door de rechter
  - V. Randvoorwaarden bij procesafspraken
  - VI. Andere procesdeelnemers
4. Rondvraag
5. Aansluitende lunch (vanaf 12.00u)

Van: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage)
Aan: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage); Groos, W.F. (Hof Amsterdam)
Cc: 5.1(2)e K. (Rechtbank Overijssel); 5.1(2)e LBvR 's-Gravenhage)
Onderwerp: FW: Gecombineerde werkgroep 8 februari 2024 - procesafspraken
Datum: donderdag 7 december 2023 16:31:00
Bijlagen: image001.png

Beste 5.1(2)e en Wilma,

Onderstaande mail stuurde ik zojuist naar 5.1(2)e

@5.1(2)e wil jij – gelet op je betrokkenheid bij de expertmeetings – ook betrokken worden bij de voorbereiding?

@Wilma, zal ik jou – gelet op het onderwerp – ook uitnodigen voor de voorbespreking? Verwacht jij ook aanwezig te zijn bij de gecombineerde werkgroep op 8 februari?

Met vriendelijke groet,

5.1(2)e

Beleidsadviseur strafrecht

Afdeling Strategie

T. 06 5.1(2)e

www.rechtspraak.nl

Bereikbaar: ma-do

de Rechtspraak

Van: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage)

Verzonden: donderdag 7 december 2023 16:28

Aan: 5.1(2)e (Hof Arnhem-Leeuwarden) 5.1(2)e @rechtspraak.nl>

CC: 5.1(2)e (Rechtbank Overijssel) <5.1(2)e @rechtspraak.nl>; 5.1(2)e (LBvR 's-Gravenhage) <5.1(2)e @rechtspraak.nl>

Onderwerp: Gecombineerde werkgroep 8 februari 2024 - procesafspraken

Beste

Op 8 februari 2024 (09.00-12.00u) staat op de agenda van de gecombineerde werkgroep (onder leiding van het ministerie van JenV waarbij ook alle ketenpartners en de advocatuur aanwezig zijn) het onderwerp 'procesafspraken'. Zoals je weet hebben er – sinds de laatste keer dat wij elkaar over dit onderwerp spraken – een tweetal expertmeetings plaatsgevonden over dit onderwerp. Als ik het goed heb begrepen van 5.1(2)e dan heeft er vandaag in het kader van de derde expertmeeting (11 december) een vooroverleg plaatsgevonden met jouw werkgroep. Bij de stukken die ten behoeve van de derde expertmeeting zijn verstrekt zit ook een concept-wetsvoorstel. Naar verwachting zal een (aangepaste) versie van deze regeling aan ons worden voorgelegd tijdens de gecombineerde werkgroep van 8 februari. Ik kan dit pas met zekerheid zeggen als we de stukken voor de vergadering ontvangen: meestal is dat ongeveer 2/3 weken voorafgaand aan de vergadering. Graag hoor ik of je (en jouw werkgroep) wederom bereid bent om mee te denken en, zo ja, of het in je agenda past om uiterlijk 30 januari je aanvullingen/opmerkingen naar ons te mailen. Mocht je bereid zijn mee te denken dan stuur ik uiteraard direct de stukken door zodra ik deze heb ontvangen van het ministerie en plan ik alvast een vooroverleg in. Is het goed als ik alleen jou (naast leden van het programmateam Nieuw Wetboek van Strafvordering) bij dat overleg uitnodig of zou je ook graag nog iemand anders uit de werkgroep bij dat vooroverleg aan willen laten sluiten?

Mocht je vragen hebben: we kunnen ook altijd nog even bellen.

Hartelijke groet,

5.1(2)e

Beleidsadviseur strafrecht

Afdeling Strategie

T. 5.1(2)e

www.rechtspraak.nl

Bereikbaar: ma-do

de Rechtspraak

Van: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage)
Aan: Groos, W.F. (Hof Amsterdam)
Onderwerp: FW: Planning procesafspraken
Datum: maandag 12 februari 2024 16:38:00
Bijlagen: [image001.png](#)

Beste Wilma,

Even in aanvulling op onderstaande mail: van het OM heb ik inmiddels begrepen dat dat het College eerst mondeling het gesprek over de planning aangaat met 5.1(2)e en 5.1(2)e. Dit gebeurt in een regulier overleg (dus daar wordt geen apart overleg voor ingepland – althans zo heb ik het begrepen). Mocht dat niet tot het gewenste resultaat leiden dan zou het College graag samen met de Raad een gezamenlijke brief sturen naar de minister. Ik ben hierover inmiddels in overleg met Peter. Mogelijk dat ik vanavond nog even bij je op de lijn kom met een vraag.

Met vriendelijke groet,

5.1(2)e

Beleidsadviseur strafrecht

Afdeling Strategie

T: 5.1(2)e

www.rechtspraak.nl

Bereikbaar: ma-do

de Rechtspraak

Van: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage)

Verzonden: maandag 12 februari 2024 10:52

Aan: Groos, W.F. (Hof Amsterdam) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>

Onderwerp: Planning procesafspraken

Ha Wilma,

Zoals afgelopen donderdag duidelijk werd tijdens de gecombineerde werkgroep worden de procesafspraken – ondanks bezwaren daartegen vanuit OM en ZM – toch geregeld in de Eerste Aanvullingswet. Ik begreep dat je voornemens bent om tav dit punt vervolgstappen te zetten. Graag hoor ik even waar je aan denkt en of je dat al hebt gedaan.

Werk ze!

Met vriendelijke groet,

5.1(2)e

Beleidsadviseur strafrecht

Afdeling Strategie

T: 5.1(2)e

www.rechtspraak.nl

Bereikbaar: ma-do

de Rechtspraak

Van: 5.1(2)e (Rvdr "s-Gravenhage)
Aan: 5.1(2)e (Rvdr "s-Gravenhage)
Onderwerp: FW: Procesafspraken in strafzaken - stukken voor de derde expertmeeting
Datum: dinsdag 23 januari 2024 18:05:48
Bijlagen: [20231011 Procesafspraken verslag expertmeeting II 28 september 2023.docx](#)
[20231201 Conceptregeling procesafspraken tbv expertmeeting op 11 december.pdf](#)
[Expertmeeting procesafspraken III - Deelnemers en agenda.docx](#)
[image001.png](#)

Ter info hieronder; in december werd nog gezegd dat de Aanvullingswet in maart/ april ter consultatie zou worden aangeboden.

Met vriendelijke groet,

5.1(2)e
[Redacted]

Afdeling Strategie
06-5.1(2)e
www.rechtspraak.nl

Van: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage)

Verzonden: vrijdag 1 december 2023 17:33

Aan: 5.1(2)e LBVr 's-Gravenhage) 5.1(2)e @rechtspraak.nl>; 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage) <5.1(2)e @rechtspraak.nl>

Onderwerp: FW: Procesafspraken in strafzaken - stukken voor de derde expertmeeting

Goedemiddag,

Op 11 december is de derde expertmeeting over procesafspraken. Ik ga daarheen met 5.1(2)e en 5.1(2)e (als leden van de procesafspraken-werkgroep van het LOVS). Donderdag hebben we een voorbereidend gesprek (met de gehele werkgroep). Tot mijn verbazing zit er al een concept-wetsvoorstel bij de stukken. Ons pleidooi om even te wachten met een wettelijke regeling en de praktijk eerst meer ervaring op te laten doen, is niet ter harte genomen.

Ik forward deze stukken naar jullie ter info, omdat het goed is om te weten dat dit gesprek gaat plaatsvinden.

@ 5.1(2)e mogelijk wordt een (aangepaste) versie van deze regeling tzt ook in de gecombineerde werkgroep besproken. Dan is het goed te weten wat er in de expertmeeting is gezegd en de LOVS-werkgroep te betrekken. 5.1(2)e is daarvan de voorzitter.

@ 5.1(2)e ik neem aan dat de WAC in deze fase geen rol wil hebben?

Hoe zien ze de rol van de procesafspraken-werkgroep? Hoewel die natuurlijk ook meepraat in de preconsultatie-fase, lijkt het me toch zinvol ook van hun deskundigheid gebruik te maken in de formele consultatie.

Het voornemen van het ministerie is om ons eind maart/ begin april een Aanvullingswet ter consultatie aan te bieden, waarin 'procesafspraken' één van de vele onderwerpen zal zijn. De consultatietermijn is regulier (8 weken), niet extra lang, zoals bij andere moderiseringswetsvoorstellen. Daar heb ik al iets van gezegd, maar toen kreeg ik als antwoord dat het allemaal onderwerpen betreft die al in preconsultatie uitgebreid zijn besproken of zelfs eerder in consultatie zijn geweest (bijv rechterlijke toetsing transacties).

Met vriendelijke groet,

5.1(2)e
[Redacted]

Afdeling Strategie

06-5.1(2)e
www.rechtspraak.nl

Van: 5.1(2)e - BD/DWJZ/SSR 5.1(2)e @minjenv.nl>

Verzonden: vrijdag 1 december 2023 12:23

cc: 5.1(2)e - BD/DWJZ/SSR <5.1(2)e @minjenv.nl>; 5.1(2)e - BD/DWJZ/SSR <5.1(2)e @minjenv.nl>

Onderwerp: Procesafspraken in strafzaken - stukken voor de derde expertmeeting

Geachte genodigden,

Op 11 december vindt de derde expertmeeting over procesafspraken plaats. Hartelijk dank voor uw bereidheid om daaraan een bijdrage te leveren. U bent opnieuw welkom in de Novellezaal van de Academie voor Wetgeving, Lange Voorhout 62 in Den Haag. De bijeenkomst vindt plaats van 13.00-15.30 uur met voorafgaand een lunch (vanaf 12.00 uur).

Bijgevoegd vindt u allereerst een beknopt verslag van de vorige bijeenkomst. Eventuele opmerkingen over het verslag ontvangen wij zo mogelijk graag vóór 11 december per mail. Daarnaast is een document bijgevoegd, waarin een eerste uitwerking op hoofdlijnen van een wettelijke regeling van procesafspraken is opgenomen. Daarbij is voortgebouwd op de gedachtewisselingen in de eerdere expertmeetings over de keuzes en afwegingen die in dat verband moeten worden gemaakt. Dit met als uitgangspunt dat een wettelijke regeling van procesafspraken moet passen bij de vertrekpunten en doelstellingen van het nieuwe wetboek, en dat zo'n regeling zowel ruimte als richting geeft aan de praktijk om invulling te geven aan de inhoud van procesafspraken en de wijze waarop deze tot stand komen.

Graag zouden wij deze eerste versie van een conceptregeling van procesafspraken tijdens de komende expertmeeting met u bespreken. Graag vernemen wij uw oordeel over dit concept. In de kantlijn van het concept zijn twee concrete vraagpunten opgenomen die we tijdens de expertmeeting in ieder geval aan de orde willen stellen. Uw eventuele voorafgaande schriftelijke inbreng en/of opgave van bespreekpunten die u in de expertmeeting aan de orde gesteld wilt zien, wordt zeer op prijs gesteld. Datzelfde geldt voor schriftelijke inbreng na het plaatsvinden van de expertmeeting.

Tot slot is bijgevoegd een overzicht van de deelnemers en de agenda.

Mochten er nog vragen of opmerkingen zijn, dan kunt u terecht bij 5.1(2)e .

Met vriendelijke groet,

5.1(2)e

wetgevingsjurist

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Straf- en sanctierecht
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
T +31 (0)6 5.1(2)e
5.1(2)e @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Verslag van expertmeeting II over procesafspraken in strafzaken, 28 september 2023

NB: Dit verslag bevat de inhoud van het besprokene op hoofdlijnen. Waar gesproken wordt over 'deelnemers', wordt bedoeld op de deelnemers extern aan het ministerie.

Tijd: 9.45 tot 12.00 uur

Locatie: Academie voor Wetgeving in Den Haag

Aanwezigen

1. [REDACTED] (OM)
2. [REDACTED] (OM)
3. [REDACTED] (NOvA)
4. [REDACTED] (NOvA)
5. [REDACTED] (Rechtspraak)
6. [REDACTED] (Rechtspraak)
7. [REDACTED] (Rijksuniversiteit Groningen)
8. [REDACTED] (Universiteit Leiden)
9. [REDACTED] (JenV, regeringscommissaris nieuw Wetboek van Strafvordering)
10. [REDACTED] (JenV, Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding)
11. [REDACTED] (JenV, Directie Wetgeving en Juridische Zaken, voorzitter expertmeeting)
12. [REDACTED] (JenV, Directie Wetgeving en Juridische Zaken)
13. [REDACTED] (JenV, Directie Wetgeving en Juridische Zaken)
14. [REDACTED] (JenV, Directie Wetgeving en Juridische Zaken)

1. Opening

De voorzitter opent de bijeenkomst en vermeldt wie zich hebben afgemeld. Er vindt een korte voorstelronde plaats.

2. Vaststelling verslag eerste bijeenkomst

Naar aanleiding van het verslag wordt vanuit de rechtspraak ingebracht dat de expertbijeenkomsten worden gezien als een brainstorm. Er worden geen formele standpunten ingenomen en later in het proces, bijvoorbeeld tijdens de consultatiefase, kunnen andere standpunten worden ingenomen. De voorzitter benadrukt, net als bij de eerste bijeenkomst, dat de deelnemers inbreng leveren vanuit hun rol als expert en dat hun inbreng niet wordt behandeld als een formeel standpunt van de organisatie waartoe zij behoren. Met betrekking tot het verslag wordt namens DWJZ opgemerkt dat daarom voor de formulering 'vanuit de rechtspraak wordt ingebracht...' is gekozen, en niet voor 'door de rechtspraak' of 'de rechtspraak brengt in', om een en ander ook in de verslaglegging tot uitdrukking te brengen.

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Bespreking van de vraagpunten

Randvoorwaarden bij procesafspraken: aanwezigheid van de verdachte op de terechtzitting

Vanuit het OM wordt ingebracht dat de aanwezigheid van de verdachte op zitting het uitgangspunt moet zijn, maar dat het eveneens mogelijk moet zijn om daar uitzonderingen op te maken. Hierover bestaat brede overeenstemming onder de deelnemers. Wat betreft die uitzonderingsgevallen wordt bijvoorbeeld gedacht aan de situatie dat de verdachte is gedetineerd in het buitenland of dat deze door ziekte niet in staat is de zitting bij te wonen. Door alle deelnemers wordt onderschreven dat het wel van belang is om de categorie uitzonderingsgevallen goed te regelen, ook omdat afwezigheid niet te gemakkelijk moet worden aanvaard. De rechter moet immers het afdoeningsvoorstel beoordelen en daarbij nagaan of de verdachte vrijwillig en geïnformeerd met dat voorstel instemt. 5.1(2)e [REDACTED] geeft aan dat in de meeste door haar

onderzochte landen (Duitsland, Frankrijk, België, Zwitserland) aanwezigheid van de verdachte vereist is. In Italië is bij afwezigheid van de verdachte een bijzondere volmacht vereist. 5.1(2)e opbert dat bij afwezigheid van de verdachte voor vervangende waarborgen zou kunnen worden gezorgd, zoals videoconferentie. Vanuit het OM wordt nog gemeld dat in de huidige praktijk in beginsel in de procesafpraak wordt neergelegd dat de verdachte bij de zitting én bij de uitspraak aanwezig moet zijn. In een geval waarin de verdachte zich niet aan die laatste afspraak had gehouden, is appel ingesteld. Vanuit de advocatuur wordt nog de vraag opgeworpen of bij verdachte rechtspersonen dan een vertegenwoordiger aanwezig moet zijn. Deze vraag wordt bevestigend beantwoord.

Andere procesdeelnemers

De voorzitter benadrukt dat bij de vragen over betrokkenheid van andere procesdeelnemers bij een procesafpraak onderscheid moet worden gemaakt tussen het slachtoffer en de benadeelde partij. Vanuit de advocatuur wordt opgemerkt dat ook nu al tussen de verdediging en de benadeelde partij afspraken worden gemaakt over het volledig voldoen van de vordering tot schadevergoeding van de benadeelde partij. Afspraken tussen het OM en de verdediging die raken aan het spreekrecht of de vordering benadeelde partij zonder betrokkenheid van respectievelijk het slachtoffer en de benadeelde partij zijn lastig voorstelbaar. 5.1(2)e werpt de vraag op of slachtoffers of benadeelde partijen procesafspraken kunnen tegenhouden: moeten zij een beklagprocedure bij het gerechtshof kunnen starten? Vanuit het OM wordt gewezen op de OM-Aanwijzing procesafspraken in strafzaken die voorschrijft dat slachtoffers en benadeelde partijen zo vroeg mogelijk worden betrokken bij procesafspraken. Op de vraag van 5.1(2)e hoe die betrokkenheid eruit moet zien (zit het slachtoffer aan de onderhandelingstafel, hoe gaat dat?) wordt aangevuld dat de Aanwijzing niet voorschrijft hoe die betrokkenheid vorm moet krijgen. Vanuit de rechtspraak wordt opgemerkt dat de vordering tot schadevergoeding van de benadeelde partij een civiele kwestie is en dat het ongerijmd zou zijn als de benadeelde partij in de positie wordt gesteld om de totstandkoming van een procesafpraak te blokkeren. 5.1(2)e geeft aan dat dit elders ook nauwelijks voorkomt. Alleen in Zwitserland kan de benadeelde partij een veto uitspreken. Vanuit de rechtspraak wordt de vraag gesteld of afspraken over de vordering van de benadeelde partij betekenen dat geen schadevergoedingsmaatregel wordt geëist, en hoe het gaat als de benadeelde partij een onredelijk hoge vordering instelt. Duidelijk is dat daar nog complicaties zitten. Vanuit de advocatuur wordt opgemerkt dat de vordering van de benadeelde partij juist in het strafproces is getrokken zodat de benadeelde partij niet zelf aan de slag hoeft. Voorkomen moet worden dat de benadeelde partij in het kader van procesafspraken in een onderhandelingspositie zou worden gebracht. 5.1(2)e brengt naar voren dat een meer principiële vraag is of zo'n vordering überhaupt voorwerp kan zijn van een procesafpraak tussen het OM en de verdediging. Voorts wordt vanuit de rechtspraak ingebracht dat het onderscheid tussen slachtoffer en benadeelde partij voor de betrokkenen zelf lastig te maken is, en dat het spreekrecht wellicht minder uit de verf komt wanneer de zitting na het maken van procesafspraken sterk is uitgekleeft. 5.1(2)e opbert de mogelijkheid om het spreekrecht te laten uitoefenen voorafgaand aan de bespreking van de procesafpraak.

Rechterlijke toetsing: inhoud en gebondenheid aan (voorlopig) oordeel

Met betrekking tot de rechterlijke toetsing van procesafspraken verduidelijkt de voorzitter dat aan de daarover in de vraagpuntennotitie gestelde vragen de gedachte ten grondslag ligt dat de verdachte en het openbaar ministerie bij voorkeur in een vroeg stadium van de zitting duidelijkheid moeten kunnen verkrijgen over de beoordeling van deze afspraken door de rechter. Kernvraag is hoe deze gedachte zich in een wettelijke regeling zou moeten vertalen. Vanuit het OM wordt de vraag gesteld of het nodig is om het rechterlijk oordeel over de procesafpraak in de vorm van een formele tussenbeslissing 'naar voren te halen' en daarvoor een wettelijke voorziening te treffen. Procespartijen willen met name vroeg in het proces de 'grondhouding' van de rechter weten: staat de rechtbank open voor procesafspraken in de desbetreffende zaak? Dan kan het óók om de situatie gaan waarin er enkel een *voornemen* bestaat om een procesafpraak te maken. 5.1(2)e deelt die aarzeling: er komt erg veel nadruk op deze vroege toets, en wat moet de rechter daarna dan nog? Vanuit de rechtspraak wordt de vraag gesteld of die vroege toets op

een aparte zitting moet plaatsvinden, want in dat geval zou het alleen maar meer tijd kosten. 5.1(2)e licht nader toe dat de gedachte is dat dit vroege oordeel over de procesafpraak kan resulteren in een mondelinge tussenuitspraak, waarna direct aansluitend het inhoudelijke onderzoek op de terechtzitting kan plaatsvinden. Vervolgens wordt verder gediscussieerd over de vraag of het eisen van zo'n formele tussenuitspraak voordelen heeft of de fase van berechting juist zou compliceren. 5.1(2)e benadrukt dat de tijdswinst bij procesafspraken zit in het oordelen op basis van het dossier. Vanuit de rechtspraak en de advocatuur wordt bevestigd dat men vooral vroeg in het onderzoek – dat wil zeggen: de situatie waarin er een voornemen bestaat om een procesafpraak te maken – wil weten of het zin heeft om de mogelijkheid van procesafspraken nader te verkennen. 5.1(2)e wijst erop dat met het nieuwe wetboek de pro forma-zittingen worden afgeschaft, waardoor de zittingsrechter pas na het indienen van de procesinleiding bij de zaak wordt betrokken. Verder wordt besproken hoe procesafspraken die een beperking van de tenlastelegging inhouden – bijvoorbeeld door daaruit bepaalde bewijsbare en strafbare feiten weg te laten – vorm zouden moeten krijgen. In het bijzonder komt de vraag aan de orde of, en zo ja hoe, moet worden voorzien in een vorm van rechterlijke toetsing van zulke procesafspraken. Is het starten van een beklagprocedure dan aangewezen of zou de zittingsrechter hierin een rol moeten krijgen? Zijn dergelijke niet in de tenlastelegging opgenomen feiten afgedaan? Moeten deze worden verdisconteerd in de strafoplegging? 5.1(2)e merkt op dat de Hoge Raad in zijn arrest over procesafspraken bij de toetsing van de toelaatbaarheid van een wijziging van de tenlastelegging een nieuw element heeft geïntroduceerd, te weten dat de rechter een vordering tot wijziging van de tenlastelegging kan afwijzen als die wijziging tot gevolg zou hebben dat de rechten van het slachtoffer of de benadeelde partij ernstig in het gedrang zouden komen. Dit element zou in een toekomstige regeling ook een rol moeten spelen als strafbare feiten als onderdeel van de procesafspraken uit de tenlastelegging worden weggelaten. Vanuit rechtspraak wordt ingebracht dat dit ver gaat, en vanuit het openbaar ministerie wordt erop gewezen dat dit niet zou sporen met de grondslagleer. 5.1(2)e geeft aan dat de toepassing van het opportuniteitsbeginsel bij procesafspraken een bijzonder karakter heeft, omdat het in de kern gaat om een 'uitruil' tussen het OM en de verdediging. Met het oog daarop merkt 5.1(2)e op dat in Frankrijk de rechter bij procesafspraken marginaal toetst of deze verenigbaar zijn met de belangen van het slachtoffer en de maatschappij.

De voorzitter stelt de vraag welke inhoud een rechterlijke toets van procesafspraken zou moeten hebben. 5.1(2)e geeft aan dat dit afhankelijk is van de vraag of de rechter gebonden is aan het beslismodel van de huidige artikelen 348-350 Sv of dat er ruimte wordt genomen om dat anders in te richten. Op basis van 348-350 moet de rechter doen wat hij altijd doet. 5.1(2)e vindt dat het huidige rechterlijk beslismodel als fundamenteel element van ons strafvorderlijk systeem moet worden gehandhaafd. Je moet bij procesafspraken niet marginaal toetsen, maar oordelen op basis van het dossier; de winst is dat het dossierbewijs volstaat en geen aanvullend bewijsonderzoek meer nodig is. Zo gaat het ook in de ons omringende landen: je hebt een dossier en een procesafpraak. Wordt de procesafpraak niet goedgekeurd, dan vindt een gewoon contradictoir proces met aanvullend bewijsonderzoek plaats. Vanuit het OM wordt aangegeven dat ten aanzien van de straftoemeting een redelijkheidstoets mogelijk is, maar voor de eerste drie materiële vragen van het beslismodel niet. 5.1(2)e werpt de vraag op of indien partijen kunnen leven met de tenlastelegging, het bewijsoordeel van de rechter dan niet iets afstandelijker zou kunnen worden? Vanuit de rechtspraak wordt aangegeven dat dit wellicht mogelijk is bij zaken waarin overvloedig bewijs voorhanden is. Tot op heden worden alleen in dergelijke zaken procesafspraken gemaakt. Maar als de rechter op basis van het dossier aarzelingen heeft bij de bewijsbaarheid van de feiten, dan moet de rechter de mogelijkheid hebben om de bewijsvraag indringend te toetsen. Daarbij is van belang dat in veel gevallen het opleggen van een gevangenisstraf op het spel staat. Vanuit het OM wordt ook ingebracht dat alleen zaken met een ruime mate van bewijs zich goed lenen voor procesafspraken. 5.1(2)e merkt op dat de rol van de rechter toch anders wordt als hij louter oordeelt op basis van het procesdossier. Het onderzoek op de terechtzitting zal na goedkeuring van de procesafpraak, waarin besloten ligt dat de feiten waarop deze betrekking heeft bewijsbaar en strafbaar zijn, vooral gaan over de straftoemeting. In reactie hierop wordt vanuit de rechtspraak benadrukt dat het van belang is dat de rechter in het kader van procesafspraken ruimte houdt om per geval te bepalen op welke wijze uitvoering wordt gegeven aan het bewijsonderzoek en de daarop gebaseerde bewijsbeslissing.

5.1(2)e merkt nog op dat het introduceren van een vroeg toetsmoment mogelijk kan leiden tot risicozoekend gedrag ('aftasten waar de rechter in meegaat').

Vanuit de rechtspraak wordt aangegeven dat een regeling waarin de rechter procesafspraken bij de aanvang van de berechting moet toetsen en vervolgens aan dat oordeel is gebonden bij de beantwoording van de vragen van het beslismodel onbedoeld tot effect zou kunnen hebben dat de rechter in minder gevallen procesafspraken zou toelaten.

5.1(2)e merkt op dat het voor de effectiviteit van procesafspraken van groot belang is dat de rechter de afgesproken straf overneemt. Nu is in zeven zaken een hogere straf opgelegd dan afgesproken.

Vanuit het OM wordt in overweging gegeven dat de wetgever zou kunnen kiezen voor een eenvoudige en open geformuleerde wettelijke regeling van procesafspraken, waarin veel vrijheid wordt gelaten aan de – op het punt van procesafspraken nog ontwikkeling zijnde – rechtspraktijk. In reactie hierop wijst 5.1(2)e – onder verwijzing naar de rechtspraktijk in Duitsland – op het risico van willekeur wanneer de wetgever zich te afzijdig houdt.

De voorzitter concludeert dat de deelnemers vragen om ruimte voor de rechtspraktijk, maar dat de wetgever daar wel richting aan moet geven. De opdracht aan de wetgever is om daartussen een evenwicht te vinden. Daarbij wordt de waarschuwing ter harte genomen dat geen regeling moet worden gemaakt die te ingewikkeld is om goed werkbaar te zijn in de praktijk.

Procesafspraken in hoger beroep

Bij de deelnemers bestaat geen behoefte aan een afzonderlijke regeling voor het maken van procesafspraken in hoger beroep die afwijkt van de regeling voor eerste aanleg, mede in het licht van het nieuwe beslismodel voor hoger beroep.

Rechtsmiddelen

Vanuit de rechtspraak wordt ingebracht dat een voordeel van procesafspraken is dat geen hoger beroep wordt ingesteld. Er moet alleen wel een veiligheidsklep zijn voor zaken waarin, ondanks dat de rechtbank heeft beslist conform een procesafpraak, er toch een goede reden is om hoger beroep in te stellen. Vanuit de advocatuur wordt hiermee ingestemd: er kunnen goede redenen zijn om hoger beroep in te stellen, dus dit rechtsmiddel moet niet formeel worden uitgesloten. 5.1(2)e geeft aan dat het probleem nog niet goed in beeld is. Hoger beroep moet niet worden beperkt zonder dat we goed in kaart hebben of dat nodig is. 5.1(2)e vraagt in welke gevallen een verdachte in hoger beroep terug moet kunnen komen op een afspraak. In algemene zin wordt als voorbeeld genoemd het bestaan van een wilsgebrek. Ook wordt benoemd dat op dit punt een afweging van de wetgever wordt gevraagd over andere situaties, zoals het geval dat een medeverdachte die geen procesafpraak heeft gemaakt een veel lagere straf krijgt of het geval dat de verdachte een procesafpraak heeft gemaakt om niet te hoeven verklaren over medeverdachten, terwijl de redenen daarvoor ten tijde van het hoger beroep niet langer bestaan (medeverdachte is bijvoorbeeld overleden).

De vraag of procesafspraken minder aantrekkelijk worden indien procespartijen in hoger beroep niet gebonden zijn aan de afspraken in eerste aanleg wordt door de deelnemers bevestigend beantwoord. Voor het OM geldt daarbij uiteraard dat de mogelijkheid om terug te komen op eerdere afspraken wordt begrensd door de beginselen van een behoorlijke procesorde. Met de mogelijkheid om het hoger beroep niet-ontvankelijk te verklaren indien er geen belang is, lijkt de praktijk voorsnog uit de voeten te kunnen.

De straffen en maatregelen waarover procesafspraken kunnen worden gemaakt

Over de vraag of afspraken moeten kunnen worden gemaakt over een zorgmachtiging of tbs zijn de meningen verdeeld. Vanuit rechtspraak, OM en advocatuur staat men open voor een ruime

regeling waarin uiteindelijk de rechter beoordeelt of een afspraak hierover in vrijheid is gemaakt en kan worden gevolgd. 5.1(2)e benoemt de eisen die door artikel 6 EVRM worden gesteld aan de wilsvorming, die voor buitenlandse stelsels de reden vormen om dergelijke sancties uit te sluiten van procesafspraken. 5.1(2)e stelt de vraag of men überhaupt vrijwillig kan instemmen met een tbs-maatregel, zonder einddatum.

4. Rondvraag en afsluiting

Er zijn geen punten voor de rondvraag. De voorzitter bedankt alle deelnemers voor hun bereidheid om mee te denken. Hij informeert de deelnemers dat zij nogmaals zullen worden uitgenodigd voor een bijeenkomst eind november/begin december. Voor die bijeenkomst zal opnieuw een stuk worden verspreid. Later in de voorbereiding zal het onderwerp ook aan de orde worden gesteld in de zogeheten gecombineerde werkgroep waarin de organisaties in de strafrechtketen voorstellen beoordelen die in het kader van het nieuwe Wetboek van Strafvordering worden gedaan, voordat deze in formele consultatie worden gegeven.

5. Afsluitende lunch

Expertmeeting III procesafspraken

11 december 2023, 13.00-15.30u met voorafgaande lunch (vanaf 12.00u)

Novellezaal, Academie voor Wetgeving, Lange Voorhout 62, Den Haag

Deelnemers

- 5.1(2)e [redacted] (OM)
- 5.1(2)e [redacted] (OM)
- 5.1(2)e [redacted] (NOvA)
- 5.1(2)e [redacted] (NOvA)
- 5.1(2)e [redacted] (Rvdr)
- 5.1(2)e [redacted] (Rvdr)
- 5.1(2)e [redacted] (Rvdr)
- 5.1(2)e [redacted] (Universiteit Leiden)
- Geert Knigge (JenV, regeringscommissaris nieuw Wetboek van Strafvordering)
- 5.1(2)e [redacted] (JenV/DRB)
- 5.1(2)e [redacted] (JenV/DRC)
- 5.1(2)e [redacted] (JenV/DWJZ)
- 5.1(2)e [redacted] (JenV/DWJZ)
- 5.1(2)e [redacted] (JenV/DWJZ)
- 5.1(2)e [redacted] (JenV/DWJZ)
- 5.1(2)e [redacted] (JenV/DWJZ)

Agenda

1. Lunch (vanaf 12.00u)
2. Opening (13.00u)
3. Vaststelling verslag tweede bijeenkomst
4. Bespreking van de conceptregeling
5. Rondvraag
6. Afsluiting

Van: [Groos, W.F. \(Hof Amsterdam\)](#)
Aan: [5.1\(2\)e](#) [\(Rechtbank Rotterdam\)](#)
Cc: [5.1\(2\)e](#) [\(Rvdr "s-Gravenhage\); Pulles, P.W.E.C. \(Rvdr "s-Gravenhage\)](#)
Onderwerp: FW: technisch overleg procesafspraken n.a.v. combi-werkgroep 8 februari 2024
Datum: dinsdag 27 februari 2024 16:43:45
Bijlagen: [image001.png](#)
Prioriteit: Hoog

Ha [5.1\(2\)e](#)

Niet helemaal wat we hoopten – geen uitstel vooralsnog- maar sowieso goed om aan te schuiven denk ik. Het zou fijn zijn als jij ook als expert hierbij aanwezig kunt zijn, net als de laatste keer in de expertgroep.

Ik kan op 19 maart in de middag, 20 maart in de ochtend en 21 maart in de ochtend. Lukt het jou een dezer dagen aan te schuiven?

Met vriendelijke groet,

WF (Wilma) Groos
rechterlijk bestuurslid

[5.1\(2\)e](#)
088 361 3604
06-[5.1\(2\)e](#)
www.rechtspraak.nl

Van: [5.1\(2\)e](#) - BD/DWJZ/SSR [5.1\(2\)e](#) @minjenv.nl>
Verzonden: dinsdag 27 februari 2024 15:34
Aan: [5.1\(2\)e](#) @libertasadvocaten.com' <[5.1\(2\)e](#) @libertasadvocaten.com>; Groos, W.F. (Hof Amsterdam) <[5.1\(2\)e](#) @rechtspraak.nl>; [5.1\(2\)e](#) (WB-OM Den Haag)
[5.1\(2\)e](#) @om.nl>
CC: [5.1\(2\)e](#) - BD/DWJZ/SSR <[5.1\(2\)e](#) @minjenv.nl>; [5.1\(2\)e](#) - BD/DWJZ/SSR <[5.1\(2\)e](#) @minjenv.nl>; [5.1\(2\)e](#) @minjenv.nl>
Onderwerp: technisch overleg procesafspraken n.a.v. combi-werkgroep 8 februari 2024

Geachte mevrouw Groos, mevrouw [5.1\(2\)e](#), heer [5.1\(2\)e](#)

Op 8 februari is de conceptregeling procesafspraken in strafzaken besproken in de gecombineerde werkgroep. Rondom de bijeenkomst is ons gebleken dat bij met name de Rvdr en het OM nog de nodige vragen en zorgen leven met betrekking tot de toepassing van deze regeling in de praktijk.

We zouden u daarom graag voorafgaand aan de formele consultatie willen uitnodigen voor een technisch overleg, toegespitst op onduidelijkheden en zorgen die zijn blijven bestaan na de mondelinge bespreking van 8 februari jl. en de schriftelijke reactie op de punten die tijdens die bijeenkomst niet zijn besproken en die we inmiddels als bijlage bij het conceptverslag aan de gecombineerde werkgroep hebben toegezonden. Ook de NOVA is uitgenodigd om eventuele punten nog in te brengen. Tijdens het gesprek kunnen we de aanpassingen bespreken die we reeds voornemens zijn door te voeren naar aanleiding van de bijeenkomst op 8 februari en de door uw organisaties geleverde schriftelijke inbreng voorafgaand aan die bijeenkomst. We zullen u deze aanpassingen toezenden enkele dagen voorafgaand aan het technisch overleg. Ook kan worden gesproken over de toezegging die nu in de toelichting is opgenomen over de wijze van monitoring van de lopende praktijkontwikkelingen, waarvoor ook inbreng van jullie nodig

is. We kunnen bespreken hoe de signalen uit die monitoring kunnen leiden tot aanpassingen, niet alleen tijdens de consultatiefase (want dan is verwerking van signalen eenvoudig, mocht daartoe aanleiding zijn), maar ook tijdens andere momenten in het wetgevingsproces.

Met het oog op het tijdig in consultatie geven van het wetsvoorstel, zal het overleg op korte termijn moeten plaatsvinden. Er komen slechts drie data in aanmerking:

- Dinsdag 19 maart in de ochtend / middag
- Woensdag 20 maart in de ochtend / middag
- Donderdag 21 maart in de ochtend

U bent alle drie uitgenodigd om deel te nemen aan dit overleg, al dan niet vergezeld van of vervangen door een andere expert binnen uw organisatie. We hopen een moment te vinden waarop namens alle organisaties ten minste één persoon aanwezig kan zijn.

We hopen dat u uiterlijk vrijdag 1 maart om 15u kunt laten weten op welke dagdelen er vanuit uw organisatie iemand kan deelnemen (en eventueel welk dagdeel/welke dagdelen uw voorkeur heeft/hebben).

Met vriendelijke groet,

5.1(2)e , 5.1(2)e en 5.1(2)e

5.1(2)e

wetgevingsjurist

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid | Ministry of Justice and Security
Directie Wetgeving en Juridische Zaken | Legislation and Legal Affairs Department
sector Straf- en sanctierecht

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | P.O. Box 20301 | 2500 EH | Den Haag | The Netherlands

.....
T +31 (0)6 5.1(2)e
5.1(2)e @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1(2)e (Rvdr "s-Gravenhage) namens Pulles, P.W.E.C. (Rvdr "s-Gravenhage)
Aan: 5.1(2)e (Rvdr "s-Gravenhage); 5.1(2)e (Rvdr "s-Gravenhage); 5.1(2)e (Rvdr "s-Gravenhage)
Onderwerp: FW: traject proces-afspraken
Datum: dinsdag 23 januari 2024 15:49:48
Bijlagen: image001.png

Ter info.

Met vriendelijke groet,

5.1(2)e

Secretaresse Peter Pulles

Bestuursondersteuning

06-5.1(2)e

www.rechtspraak.nl

Bereikbaar: maandag-dinsdag-woensdag-
donderdag-vrijdagochtend

Van: Preenen, mr. S.J.S. (Parket-Generaal) <5.1(2)e@om.nl>

Verzonden: maandag 22 januari 2024 15:24

Aan: Pulles, P.W.E.C. (Rvdr 's-Gravenhage) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>

CC: 5.1(2)e (WB-OM Den Haag) 5.1(2)e@om.nl; 5.1(2)e (Parket-Generaal) <5.1(2)e@om.nl>

Onderwerp: traject proces-afspraken

Let op: Deze e-mail komt van een afzender buiten de Rechtspraak. Wees voorzichtig: klik alleen op links of bijlagen als je de afzender en de inhoud vertrouwt.

Hi Peter,

Probeerde je even te spreken over procesafspraken-traject, kreeg je niet aan de lijn, daarom even per mail.

In afstemming met 5.1(2)e zit dit onderwerp vanaf nu bij mij.

Ik begrijp dat inmiddels is gebleken dat JenV al op 11 januari jl. de Tweede en Eerste Kamer heeft geïnformeerd over de planning van de regeling van procesafspraken. Dus die informatie ligt al bij de Tweede Kamer.

Qua planning lijkt het nu als volgt: aanvang van de formele consultatie zal net vóór of net na de meivakantie zijn. Deadline voor de adviezen is dan half juli a.s., zodat het aangepaste conceptwetsvoorstel in september 2024 aan de Raad van State kan worden aangeboden. Op 25 januari a.s. ontvangt het OM het conceptwetsvoorstel.

Mijn voorstel zou zijn om even 25 januari af te wachten: dan ontvangen we het concept-wetsvoorstel en dat we daarna spoedig met ZM/jou afstemmen over wenselijkheid van een gezamenlijk signaal?

Hoe kijk jij hiernaar?

Groet Sue.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u bestemd is. Als u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het Openbaar Ministerie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Openbaar Ministerie

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform

the sender and delete the message. The Netherlands Public Prosecution Service accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Netherlands Public Prosecution Service

Van: [Groos, W.F. \(Hof Amsterdam\)](#)
Aan: [5.1\(2\)e \(LBVr "s-Gravenhage\); 5.1\(2\)e \(Rvdr "s-Gravenhage\)](#)
Onderwerp: Fwd: Expertmeeting procesafspraken
Datum: woensdag 19 april 2023 18:52:22

Ha [5.1\(2\)e](#) en [5.1\(2\)e](#)
Checken jullie bij het LOVs wie deelneemt aan de expertbijeenkomst. Ik wil graag ook aansluiten als het kan.
Ik denk dat [5.1\(2\)e](#) wel weet wie in de combigroep van het LOVS zitten.

Met vriendelijke groet,

WF (Wilma) Groos
rechterlijk bestuurslid

Kamer [5.1\(2\)e](#)
[088 361 3604](tel:0883613604)
[06-5.1\(2\)e](tel:0651200000)
www.rechtspraak.nl

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "[5.1\(2\)e](#) - BD/DWJZ/SSR" <[5.1\(2\)e@minjenv.nl](#)>
Datum: 18 april 2023 om 13:10:26 GMT+1
Aan: "Groos, W.F. (Hof Amsterdam)" <[5.1\(2\)e@rechtspraak.nl](#)>
Kopie: "[5.1\(2\)e](#) - BD/DWJZ/SSR"
[5.1\(2\)e@minjenv.nl](#)>, [5.1\(2\)e](#) - BD/DWJZ/SSR"
<[5.1\(2\)e@minjenv.nl](#)>
Onderwerp: Expertmeeting procesafspraken

Geachte mevrouw Groos,
Zoals u ongetwijfeld weet, zijn er plannen om in het nieuwe Wetboek van Strafvordering tot een regeling van procesafspraken te komen. De voorbereidingen voor dit wetsvoorstel zijn in gang gezet, en in dat kader willen we een verkennende bijeenkomst organiseren met afgevaardigden van de belangrijkste betrokken ketenorganisaties alsmede enkele experts uit de wetenschap. Het doel van de bijeenkomst is van gedachten te wisselen over de te maken fundamentele keuzes in het wetsvoorstel.
Voor de expertbijeenkomst zouden we graag de inbreng willen van de rechtspraak, het OM en de advocatuur, met maximaal twee deelnemers per organisatie. We nodigen u dan ook van harte uit om deel te nemen, al dan niet vergezeld van een tweede deskundige.
Ons plan is om de bijeenkomst te laten plaatsvinden in juni, op het Ministerie van Justitie en Veiligheid in Den Haag. We horen graag zo spoedig mogelijk, liefst uiterlijk vrijdag, wie we namens de rechtspraak mogen verwachten. Zodra de namen van de deelnemers bekend zijn, zal er zo snel mogelijk een datumprikker worden uitgestuurd, en zullen we nadere details verschaffen over de bijeenkomst.

Met vriendelijke groet,

5.1(2)e , 5.1(2)e en 5.1(2)e
5.1(2)e
wetgevingsjurist

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Straf- en sanctierecht
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag
.....

T +31 (0)6 5.1(2)e
5.1(2)e @minvjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv
.....

Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Van: Pulles, P.W.E.C. (Rvdr 's-Gravenhage)
Aan: Groos, W.F. (Hof Amsterdam); [REDACTED] (Rechtbank Rotterdam); [REDACTED] (Rvdr 's-Gravenhage)
Onderwerp: Fwd: Procesafspraken
Datum: dinsdag 27 februari 2024 18:08:51

Beste allemaal,

Ik zag in de mailwisseling van vandaag dat J&V al in actie is gekomen. Het is het resultaat van het gesprek van vorige week met [REDACTED] 5.1(2)e Zie haar onderstaande mail.

Het is volgens mij nu het maximaal haalbare. Goed dat jullie proberen in te gaan op de uitnodiging. Ik hoor graag of en zo ja wat het heeft opgeleverd.

Succes met de bespreking.

Groet,

Peter.

Van: [REDACTED] 5.1(2)e . - BD/DWJZ <[REDACTED] 5.1(2)e @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag, februari 27, 2024 11:49 AM

Aan: Pulles, P.W.E.C. (Rvdr 's-Gravenhage) [REDACTED] 5.1(2)e @rechtspraak.nl>

Onderwerp: RE: Procesafspraken

You don't often get email from [REDACTED] 5.1(2)e @minjenv.nl. [Learn why this is important](#)

Let op: Deze e-mail komt van een afzender buiten de Rechtspraak. Wees voorzichtig: klik alleen op links of bijlagen als je de afzender en de inhoud vertrouwt.

Goedemorgen Peter,

Zoals afgesproken heb ik met de collega's van het programma wetboek van Strafvordering besproken of er nog iets te bedenken is teneinde de kwaliteit van (en het draagvlak voor) het onderdeel procesafspraken te verbeteren zonder dat de regie op het wetgevend proces wordt verstoord.

Voor de zorgvuldigheid van dat proces vond men hier ook dat het goed is om voorafgaande aan de formele consultatie verder met jullie te spreken.

Concreet denken wij aan een technisch overleg over de voorgenomen wettelijke regeling van procesafspraken, toegespitst op de onduidelijkheden en zorgen die zijn blijven bestaan na de mondelinge bespreking van de conceptregeling tijdens de gecombineerde werkgroep van 8 februari jl. en de schriftelijke reactie op de punten die tijdens die bijeenkomst niet zijn besproken. Die reacties zijn inmiddels als bijlage bij het conceptverslag van de bijeenkomst aan de deelnemers van de gecombineerde werkgroep verzonden. De meeste punten die vanuit rechtspraak en OM (ook schriftelijk) zijn ingebracht, zijn inmiddels geadresseerd in de concept MvT. Dat concept is dus weer aangepast.

Wij zullen die aangepaste versie van regeling en toelichting aan OM, rechtspraak en NOVA voorleggen, zodat jullie al voorafgaand aan het overleg kunnen zien hoe is getracht met de zorgen rekening te houden. Dan kan het inhoudelijk gesprek gevoerd worden met het oog op de (resterende?) bezwaren. Bijvoorbeeld de toezegging die nu in de toelichting is opgenomen over de wijze van monitoring van de lopende praktijkontwikkelingen, waarvoor ook inbreng van jullie nodig is. Ook kan dan worden besproken hoe de signalen uit die monitoring kunnen leiden tot aanpassingen, niet alleen tijdens de consultatiefase (want dan is verwerking van signalen eenvoudig, mocht daartoe aanleiding zijn), maar ook tijdens andere momenten in het wetgevingsproces.

Mijn mensen zouden een dergelijk technisch overleg graag op de korte termijn willen organiseren. Het zou heel plezierig zijn als 'jouw' afgevaardigden hiervoor tijd kunnen vrijmaken.

Hartelijke groeten, 5.1(2)e

Van: Pulles, P.W.E.C. (Rvdr 's-Gravenhage) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>

Verzonden: donderdag 22 februari 2024 09:57

Aan: 5.1(2)e - BD/DWJZ <5.1(2)e@minjenv.nl>

Onderwerp: Procesafspraken

Beste 5.1(2)e

Ik wil je met het oog op ons gesprek dadelijk, alvast het volgende meegeven. Onderstaand wat ik in essentie in de ZM heb opgehaald. De juridisch inhoudelijke punten laat ik hier buiten beschouwing. Het gaat ons/mij nu om het proces.

1. De Rechtspraak heeft (met OM en advocatuur) het concept procesafspraken ontwikkeld en steunt dat de mogelijkheid van procesafspraken in de wet moet worden geregeld en niet via jurisprudentie. Maar jurisprudentie speelt wel een rol.
2. Het huidige concept is op onderdelen kwalitatief nog niet voldoende om in formele consultatie te brengen. We zijn wel een eind op weg; grote stappen gemaakt. Het is verstandig om nog een vervolg te geven aan de expertmeetings, waarin vorderingen worden gemaakt. Dit, om taaie consultatie en dus ook vertraging te voorkomen. Het kan het formele proces bevorderen als er meer overeenstemming is.
3. Er is brede consensus over de bruikbaarheid van procesafspraken. Echter, waarom zoveel haast bij een ingrijpend wetsontwerp, waarover nog noodzakelijke discussie plaatsvindt.
4. Er wordt gesproken over 1-2 jaar ontwikkelen in de praktijk.

Tot straks,

Peter.

Informatie van de Raad voor de rechtspraak, de rechtbanken, de gerechtshoven en de bijzondere colleges vindt u op www.rechtspraak.nl.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind

resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Van: [Pulles, P.W.E.C. \(Rvdr "s-Gravenhage\)](#)
Aan: [5.1\(2\)e \(Rechtbank Rotterdam\)](#); [Merwijk, S.F. van \(Rechtbank Amsterdam\)](#); [5.1\(2\)e \(Rvdr "s-Gravenhage\)](#); [Groos, W.F. \(Hof Amsterdam\)](#)
Cc: [5.1\(2\)e \(Rvdr "s-Gravenhage\)](#)
Onderwerp: Procesafspraken en J&V
Datum: donderdag 22 februari 2024 12:32:48

Beste allemaal,

In de eerste plaats dank voor jullie input. Op basis daarvan kon ik een goed en positief gesprek met [5.1\(2\)e](#) voeren. Volgende week komt zij daarop terug. Onderdeel daarvan is ook of het toevoegt en/of verstandig etc is dat er richting TK informeel wat zou kunnen worden ondernomen.

Essentie van het gesprek.

Ik heb gezegd dat de Rechtspraak (met OM en advocatuur) het concept procesafspraken heeft ontwikkeld (en nog steeds) en vindt dat de mogelijkheid van procesafspraken in de wet moet worden geregeld. Jurisprudentie speelt op dit moment een rol om door te ontwikkelen. Er is brede steun (OM, ZM, balie) voor procesafspraken. Het huidige concept is op onderdelen kwalitatief nog niet voldoende om in formele consultatie te brengen. We zijn wel een eind op weg; grote stappen gemaakt. Het is verstandig om minst genomen nog een vervolg te geven aan de expertmeetings, waarin vorderingen worden gemaakt. Dit, om taaie consultatie, met relevante vragen en mogelijk tegenstellingen, en daardoor dus ook vertraging in het volgende proces te voorkomen. Het kan het formele proces bevorderen als er meer overeenstemming met de praktijk is. Procesafspraken is voor het Nederlandse strafrecht een fundamenteel, mogelijk ingrijpend concept. Deze wetgeving moet dus zeer goed doordacht worden. We zijn via de expertmeetings een eind op weg, maar dat proces is nog niet voltooid. Daarom het voorstel om nog 1-2 jaar te wachten met het wetsvoorstel en in de praktijk verder te gaan.

[5.1\(2\)e](#) begrijpt dit volkomen maar heeft aan de andere kant ook oog voor de politiek. 1-2 jaar wachten is politiek geen optie. Dat heeft ook te maken met regie op het onderwerp. Daar zitten ook de bezwaren tegen doorschuiven naar de 2e aanvullingswet en eventueel een speciale 3e aanvullingswet met een eigen tempo. Ze begrijpt het belang van de aan onze kant (en anderen) levende juridische punten, die ik kort heb heb ingebracht, en ze 'begrijpt de relevantie daarvan'. Ik heb ingebracht dat minst genomen nu de expertmeetings zouden moeten worden voortgezet om nog punten op te lossen. Ze gaat onderzoeken of daar ruimte voor is. Ook bespreekt ze intern de vraag waarom '348-350' niet uitdrukkelijk in het concept wordt opgenomen als iedereen het daarover eens is. Een beginpositie kan strategisch inderdaad verschil maken, zei ze. Heeft echter ook met wetgevingstechniek te maken.

Tot zover en nogmaals dank,

Peter.

Van: [REDACTED] (Rechtbank Overijssel)
Aan: Groos, W.F. (Hof Amsterdam)
Cc: [REDACTED] (Rvdr 's-Gravenhage)
Onderwerp: RE: aanpassing art 139b ivm landelijk bevoegde officier van justitie NWvSv?
Datum: maandag 26 februari 2024 09:04:54
Bijlagen: Notitie artikel 139b Wet RO.docx
image002.png
image003.png

Goedemorgen Wilma,

Even voor de zekerheid: ik zie dat je bij onderstaande mail 3 bijlages hebt gevoegd, een verslag van een overleg van april 2018 en 2x onze mail van vrijdagochtend aan het ministerie. Heb je misschien bedoeld bijgaand memo van het ministerie met het nieuwe tekstvoorstel bij te voegen?

Met vriendelijke groet,

5.1(2)e

Juridisch adviseur Inhoudelijke Implementatie Nieuw
Strafvordering en rechter-plaatsvervanger

de Rechtspraak

Programmateam Nieuw Wetboek van
Strafvordering
Rechtbank Noord-Nederland
06-5.1(2)e
www.rechtspraak.nl
Bereikbaar: maandag tm vrijdag

Van: Groos, W.F. (Hof Amsterdam) <W.Groos@rechtspraak.nl>

Verzonden: vrijdag 23 februari 2024 10:57

Aan: Pulles, P.W.E.C. (Rvdr 's-Gravenhage) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>; 5.1(2)e
[REDACTED] (Rechtbank Noord-Nederland) 5.1(2)e@rechtspraak.nl>;
Merwijk, S.F. van (Rechtbank Amsterdam) 5.1(2)e@rechtspraak.nl>; Lycklama A Nijeholt,
G.F.H. (Rechtbank Noord-Holland) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>; Lange - Tegelaar, R.G.
de (Rechtbank Den Haag) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>; Streek, M.F. van de (Rechtbank
Overijssel) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>; [REDACTED] (Rvdr 's-Gravenhage)
<5.1(2)e@rechtspraak.nl>

cc: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>; 5.1(2)e
(Rechtbank Overijssel) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>; 5.1(2)e (Hof 's-
Hertogenbosch) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>

Onderwerp: aanpassing art 139b ivm landelijk bevoegde officier van justitie NWvSv?

Besten,

Bijgaand de memo waarover ik jullie vanochtend in het bijpraatmoment van de Regiegroep straf sprak,
en zorg over heb.

We spraken af dat jullie hier naar zouden kijken – in ieder geval Bastiaan vanuit zijn betrokkenheid bij de
concentratierechtbanken en lid 1 van art 139b en Peter om het waar nodig in de Raad te bespreken.

5.1(2)e (programma NWvSv) zijn in het vooroverleg en bij de totstandkoming van
onze mail aan J&V betrokken en staan in de cc.

De WAC (voorzitter 5.1(2)e en eerder in 2018 ook al betrokken bij dit onderwerp in de
preconsultatiefase) en het DB LOVS hebben ook input geleverd voor de memo, maar hadden minder
zorgen.

Van meet af aan hebben wij bij het wetsvoorstel over de landelijk bevoegde officier van justitie
kanttekeningen gemaakt, zowel in de consultatiefase als informeel bij de Raad van State. Ik verwijs
daarvoor naar de stukken ingebracht in die fases.

Omdat ik denk dat artikel 139b kaders/randvoorwaarden moet scheppen om overleg tussen OM en ZM over het aanbrengen van zaken landelijk en lokaal te structureren en daar vanuit de ZM invloed op te kunnen hebben, heb ik het onderwerp vanmorgen ingebracht.

Met vriendelijke groet,

WF (Wilma) Groos
rechterlijk bestuurslid

Kamer **5.1(2)e**
088 361 3604
06 **5.1(2)e**
www.rechtspraak.nl

Van: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage)
Aan: 5.1(2)f (Rvdr 's-Gravenhage)
Onderwerp: RE: Aanwijzing procesafspraken
Datum: maandag 14 november 2022 13:25:49
Bijlagen: [image003.png](#)
[image001.png](#)

Nee, Henk heeft dit afgewezen omdat hij het vanuit onze rol staatsrechtelijk gezien vreemd vindt om mee te praten over een Aanwijzing.

We willen wel graag op de hoogte worden gehouden.

En als op onderdelen medewerking van de Rechtspraak vereist is, ligt het meer voor de hand werkafspraken te maken.

Met vriendelijke groet,

5.1(2)e

Afdeling Strategie
06-5.1(2)e
www.rechtspraak.nl

Van: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>

Verzonden: maandag 14 november 2022 12:59

Aan: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>

Onderwerp: FW: Aanwijzing procesafspraken

Ha 5.1(2)e

Zie onderstaande mailwisseling mbt de Aanwijzing procesafspraken. Is er in dit stadium wel behoefte vanuit de Raad om mee te kijken met de aanwijzing?

Hartelijke groet,

5.1(2)e

Van: 5.1(2)e (LBVr 's-Gravenhage) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>

Verzonden: donderdag 10 november 2022 16:44

Aan: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>

Onderwerp: FW: Aanwijzing procesafspraken

fyi

Met vriendelijke groet,

5.1(2)e

Stafjurist

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak (LBVr)
Modernisering Wetboek van strafvordering
06-2 5.1(2)e
www.rechtspraak.nl
Bereikbaar: ma-di-do-vrij

Van: 5.1(2)e (WB-OM Den Haag) <5.1(2)e@om.nl>

Verzonden: donderdag 10 november 2022 13:35

Aan: 5.1(2)e (LBVr 's-Gravenhage) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>

Onderwerp: Aanwijzing procesafspraken

Dag 5.1(2)e

De conceptaanwijzing procesafspraken is bij brief van 4 april jl. door het College van PG's aangeboden aan de Rvdr/Henk Naves ter becommentariëring. Ook is aangeboden om met de Rvdr in gesprek te gaan hierover. De Rvdr gaf - kort gezegd - aan zich te willen onthouden van commentaar.

Met vriendelijke groet,

5.1(2)e

Senior onderzoeker

Openbaar Ministerie

Wetenschappelijk Bureau van het Openbaar Ministerie

Prins Clauslaan 16, 2595 AJ Den Haag

Postbus 20305, 2500 EH Den Haag

088-699 8905

06-5.1(2)e

5.1(2)e@om.nl

www.om.nl

Van: [Merwijk, S.F. van \(Rechtbank Amsterdam\)](#)
Aan: [5.1\(2\)e](#) (Rvdr 's-Gravenhage)
Onderwerp: RE: Conceptwetsvoorstel procesafspraken
Datum: woensdag 21 februari 2024 14:19:28
Bijlagen: [image001.png](#)

Ha [5.1\(2\)e](#)

Zoals al besproken over de telefoon:

Een aantal zaken kunnen inderdaad natuurlijk nog in het formele consultatietraject worden besproken (wel of geen toelaatbaarheidstoets, wel/geen beperking tav 12 jaarsfeiten etc, wel/geen beperking mbt voldoening vordering BP enzovoort). [5.2](#)

[5.2](#). Daar moet men echt even de tijd voor nemen. Anderzijds zou 6 maanden uitstel daar op zichzelf voldoende voor moeten zijn. Maar uitstel is wel echt nodig. [5.2](#)

[5.2](#). Uiteindelijk zou ik er toch graag op blijven hameren dat het echt van waarde is om nog langer dan 6 maanden te wachten. Er is immers simpelweg nog te weinig ervaring opgedaan met een aantal cruciale aspecten van procesafspraken. We zijn net bezig het vliegwiel een beetje draaiende te krijgen, door alledrie de beroepsgroepen te activeren en te motiveren, in onderling gesprek de hobbels weg te werken, die anders OM en advocatuur ervan weerhouden om er nog zoveel energie in te steken. Want als 1 ding heeft geleerd, is dat procesafspraken heel tijdrovend. Dat wordt vast beter, naarmate er meer ervaring mee is opgedaan en nieuw opgekomen hobbels zijn weggenomen door voortschrijdende inzichten in de rechtspraak hierover. Het gevaar van te snel met wetgeving komen is dat je niet weet wat je eigenlijk ook nog (beter) had moeten regelen én dat je nu dingen (onbedoelt) dichtbouwt die straks een obstakel blijken te zijn om er überhaupt aan te gaan beginnen (door OM en advocatuur). Maar als wetgeving die risico's wil nemen (die in theorie de dood in de pot kunnen zijn voor procesafspraken, vergeet dat niet), dan zou 6 maanden uitstel op zich voldoende moeten zijn voor een beetje fatsoenlijk wetgevingsproces (zij het dat dat proces te vroeg wordt in gestoken).

Met vriendelijke groet,

mr.drs. S.F. (Bastiaan) van Merwijk
senior rechter / bestuurslid

de Rechtspraak

06-[5.1\(2\)e](#)

www.rechtspraak.nl

MA: Natasa Lovre 088-3617977 / 06-31676190

Van: [5.1\(2\)e](#) (Rvdr 's-Gravenhage) <[5.1\(2\)e](#)@rechtspraak.nl>

Verzonden: dinsdag 20 februari 2024 15:54

Aan: Merwijk, S.F. van (Rechtbank Amsterdam) <[5.1\(2\)e](#)@rechtspraak.nl>

Onderwerp: Conceptwetsvoorstel procesafspraken

Beste Bastiaan,

Dubbel

Dubbel

Van: Pulles, P.W.E.C. (Rvdr 's-Gravenhage)
Aan: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage)
Onderwerp: Re: Planning procesafspraken - hoe nu verder? - DEADLINE VANDAAG
Datum: donderdag 15 februari 2024 07:31:09
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.jpg](#)

Goedemorgen, 5.1(2)e

Ik heb het aangekaart en onze mening ingebracht; ook dat dit wordt gedeeld door OM en advocatuur. Er komt een gesprek.
Groet,
Peter.

Van: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>
Verzonden: woensdag, februari 14, 2024 10:35 PM
Aan: Pulles, P.W.E.C. (Rvdr 's-Gravenhage) 5.1(2)e@rechtspraak.nl>
Onderwerp: Re: Planning procesafspraken - hoe nu verder? - DEADLINE VANDAAG
Hoop dat het goed is gegaan!

Van: Pulles, P.W.E.C. (Rvdr 's-Gravenhage) 5.1(2)e@rechtspraak.nl>
Verzonden: Wednesday, February 14, 2024 4:51:47 PM
Aan: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>
CC: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage) 5.1(2)e@rechtspraak.nl>
Onderwerp: Re: Planning procesafspraken - hoe nu verder? - DEADLINE VANDAAG
Neen, we spreken hen vanavond.
Peter.

Van: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>
Verzonden: Wednesday, February 14, 2024 12:17:27 PM
Aan: Pulles, P.W.E.C. (Rvdr 's-Gravenhage) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>
CC: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage) 5.1(2)e@rechtspraak.nl>
Onderwerp: RE: Planning procesafspraken - hoe nu verder? - DEADLINE VANDAAG

Beste Peter,

Is er nog iets uit het overleg tussen de Raad en de top van het departement gekomen waar het gaat om onderstaand onderwerp?

Met vriendelijke groet,

5.1(2)e
Beleidsadviseur strafrecht

Afdeling Strategie
T. 06 5.1(2)e
www.rechtspraak.nl
Bereikbaar: ma-do

de Rechtspraak

Van: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage)
Verzonden: maandag 12 februari 2024 16:14
Aan: Pulles, P.W.E.C. (Rvdr 's-Gravenhage) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>
CC: van 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage) 5.1(2)e@rechtspraak.nl>
Onderwerp: RE: Planning procesafspraken - hoe nu verder? - DEADLINE VANDAAG

Beste Peter,

Het College plant – althans zo heb ik het opgevat – niet een apart gesprek met het ministerie in over dit onderwerp: het College bespreekt het onderwerp tijdens een regulier overleg. Vandaar dat het overleg niet gezamenlijk plaatsvindt. Het idee is dus wel gezamenlijk optrekken: eerst kaarten allebei de organisaties het aan tijdens een regulier overleg en als dat niet tot het gewenste resultaat leidt wordt er gezamenlijk een brief naar het ministerie verzonden.

Hieronder even kort de essentie van de conceptregeling die afgelopen werkgroep is besproken. In bijgevoegde documenten het conceptwetsvoorstel, de oplegnota van het ministerie en de punten die door ons naar voren zijn gebracht.

- Rechter behoudt volledige vrijheid waar het gaat om beantwoording van de vragen van het rechterlijk beslismodel
- Toelaatbaarheidstoets (4.2.26b) aan het begin van het onderzoek ter terechtzitting over de procesafspraken. Lege huls gelet op punt hierboven.
  - Onderdeel f - de inhoud en omvang van de tenlastelegging niet in een onevenredige verhouding staan tot de ernst van de zaak zoals die blijkt uit de processtukken en het onderzoek op de terechtzitting
  - Onderdeel g - de voorgestelde sanctieoplegging in een evenredige verhouding staat tot de ernst van het tenlastegelegde
- Vermindering van de straf (4.3.4) – rechter kan een lagere straf opleggen (bijvoorbeeld bij een gedeeltelijke vrijspraak van tll) dan die in de procesafspraken staat. Hogere straf kan alleen bij het heropenen van het onderzoek. Wat betekent dit concreet en vraag of heropening echt nodig is.
- Benadeelde partij (4.2.26b lid 3). Vordering van de benadeelde partij kan worden meegewogen als deze volledig wordt voldaan, tenzij de benadeelde partij daarvan wens af te wijken. Wat betekent dit concreet.
- Geen procesafspraken als het een misdrijf betreft waarop naar de wettelijke omschrijving gevangenisstraf van twaalf jaar of meer is

gesteld en dat gericht is tegen of gevaar veroorzaakt voor de onaantastbaarheid van het lichaam van een of meer personen (geen procesafspraken in ernstige gewelds- en zedenzaken). Wens om niet bij voorbaat al feiten uit te sluiten. Ruimte behouden.

Zal ik nog even vragen naar de argumentatie van Wilma? Of volstaat wat ik hierboven uiteen heb gezet over de invulling van de regeling en het feit dat op basis daarvan de rechtspraak de conclusie trekt dat ook de regeling nog onvoldoende helder is om al in consultatie te gaan? Los van dat natuurlijk het ministerie nog een slag gaat maken tav de tekst die nu aan ons is voorgelegd op basis van wat tijdens de gecombineerde werkgroep is ingebracht.

Met vriendelijke groet,

5.1(2)e
Beleidsadviseur strafrecht

Afdeling Strategie
T. 06 5.1(2)e
www.rechtspraak.nl
Bereikbaar: ma-do

Van: Pulles, P.W.E.C. (Rvdr 's-Gravenhage) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>

Verzonden: maandag 12 februari 2024 15:43

Aan: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage) 5.1(2)e@rechtspraak.nl>

CC: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage) 5.1(2)e@rechtspraak.nl>

Onderwerp: Re: Planning procesafspraken - hoe nu verder? - DEADLINE VANDAAG

Ik weet van de discussie en heb dat informeel ook met 5.1(2)i besproken. Geen beweging.

. Morgenavond spreekt de Raad met de top van het departement. Dan kunnen we het aankaarten, maar bij voorkeur voorzien van een krachtiger argumentatie. Wat is de essentie van het wetsvoorstel? Dat heb ik zo niet paraat.

Peter.

Van: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>

Verzonden: maandag, februari 12, 2024 2:50 PM

Aan: Pulles, P.W.E.C. (Rvdr 's-Gravenhage) 5.1(2)e@rechtspraak.nl>

CC: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage) 5.1(2)e@rechtspraak.nl>

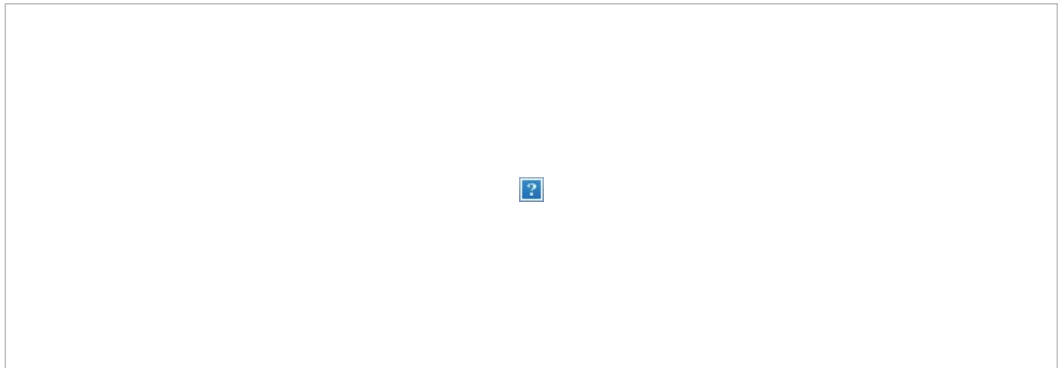
Onderwerp: Planning procesafspraken - hoe nu verder? - DEADLINE VANDAAG

Beste Peter,

Vorige week donderdag is de conceptregeling over procesafspraken besproken binnen de gecombineerde werkgroep (Werkgroep georganiseerd door het ministerie. Bij het overleg zijn alle ketenpartners en de advocatuur aangesloten: we bespreken daar de conceptwetteksten van het nieuwe Wetboek van Strafvordering.). De regeling van procesafspraken wordt meegenomen in de Eerste Aanvullingswet die – mocht alles volgens plan gaan – net voor de meivakantie of net daarna (dit laatste is denk ik het geval) in formele consultatie gaat. Tijdens die bespreking is zowel vanuit het OM als vanuit de ZM nogmaals het verzoek ingediend om het onderwerp door te schuiven naar de Tweede Aanvullingswet. Tijdens de vergadering is door ons het volgende naar voren gebracht: "Anders dan in de toelichting op het wetsvoorstel staat vermeld is er nog niet veel ervaring opgedaan met procesafspraken. Tijdens de expertmeeting was er bij OM, advocatuur en de Rechtspraak behoefte aan meer tijd om ervaringen op te doen alvorens te codificeren. De Rechtspraak zou het daarom wenselijk vinden als dit onderwerp wordt doorgeschoven naar de Tweede Aanvullingswet, zodat die waardevolle praktijkervaring kan worden opgedaan. Voordeel daarvan is dat er nog meer tijd is om door te praten over deze ingewikkelde regeling en te bekijken of de voorgenomen tekst voldoende helder is en niet voor verschillende uitleg vatbaar, en welke zaken 'zich het beste lenen voor procesafspraken'. Anders dan in de oplegmemorandum is verwoord is er nog (te) weinig sprake van inzicht in de 'huidige of bestaande praktijk'." Zoals het er nu naar uitziet zal de Tweede Aanvullingswet in Q1 2025 in formele consultatie gaan.

Het ministerie gaf aan het onderwerp blijft staan in de Eerste Aanvullingswet en gaf hiervoor kort een aantal redenen.

- Politieke realiteit. De politiek wil dat het wordt geregeld en de minister heeft de toezegging gedaan dat dit onderwerp zal worden opgenomen in de Eerste Aanvullingswet.
  - Zie onder andere de negende voortgangsrapportage, p. 6, en 12: [Kamerbrief met 9e voortgangsrapportage wetgevingsprogramma nieuw Wetboek van Strafvordering | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)
  - Zie vraag 56 op pagina 32: [TK Beantwoording vragen begrotingsbehandeling JenV voor 2024 | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

- In verband met de implementatieperiode is de vraag gesteld wanneer die moet gaan lopen. Uit verschillende overleggen is gebleken

dat die kan gaan lopen op het moment dat voldoende duidelijk is hoe het nieuwe Wetboek van Strafvordering eruit gaat zien. Het kantelmoment waarop helder is hoe het nieuwe wetboek eruit komt te zien is de Eerste Aanvullingswet. Dat is dus een kantelmoment. Er is toen wel (op verzoek van de politie) besloten om het onderwerp van gegevensverwerking van de Tweede Aanvullingswet over te hevelen naar de Eerste Aanvullingswet. Het zou vreemd zijn om nu opeens een ander groot onderwerp over te hevelen naar de Tweede Aanvullingswet. Reactie OM/ZM: reden om dat moment als kantelmoment aan te merken is omdat dan helder is welke IV-gevolgen het nieuwe wetboek heeft. Op het moment dat je het onderwerp van procesafspraken door zou schuiven naar de Tweede Aanvullingswet is het echter niet zo dat het kantelmoment ook anders uit zou pakken. Dit is erin gelegen dat aan de regeling met betrekking tot procesafspraken geen noemenswaardige IV-gevolgen kleven.

- Daarnaast wordt nog aangegeven dat overheveling naar de Tweede Aanvullingswet ook in die zin niet veel meer tijd oplevert gelet op het feit dat die al begin 2025 in consultatie gaat. Tussen de Eerste Aanvullingswet en de Tweede Aanvullingswet zit dus niet zoveel tijd.

5.1(2)i

Graag hoor ik

hoe jij hierin staat. Lukt het jou dit uiterlijk vandaag even terug te koppelen? 5.1(2) (in cc) heeft morgen een gesprek met Henk dus dan kan ze dit punt – indien nodig – meteen even meenemen.

Veel dank!

Hartelijke groet,

5.1(2)e

Van: 5.1(2)e (Hof Arnhem-Leeuwarden)
Aan: 5.1(2)e (Rechtbank Rotterdam); 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage); Groos, W.F. (Hof Amsterdam); 5.1(2)e (Rechtbank Overijssel); 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage)
Onderwerp: RE: Reactie procesafspraken def - versie Mijn Site 4 feb - opmerkingen Wilma verwerkt
Datum: maandag 5 februari 2024 09:39:43
Bijlagen: [Reactie procesafspraken def - versie Mijn Site 4 feb - opmerkingen Wilma verwerktKG.docx](#)
[image001.png](#)

Beste allemaal,

Ik heb ook nog een paar toevoegingen gedaan.

Succes, donderdag en veel plezier, 5.1(2)e

PS: Ben beschikbaar voor nadere afstemming voor donderdag, als dat gewenst is!

Met vriendelijke groet,

5.1(2)e
senior raadsheer

Strafrecht
Kamer 5.1(2)e
06-5.1(2)e
www.rechtspraak.nl

Bereikbaar: maandag t/m vrijdag

Van: 5.1(2)e (Rechtbank Rotterdam) 5.1(2)e @rechtspraak.nl>

Verzonden: maandag 5 februari 2024 8:07

Aan: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage) <5.1(2)e @rechtspraak.nl>; Groos, W.F. (Hof Amsterdam) <5.1(2)e @rechtspraak.nl>; 5.1(2)e Hof Arnhem-Leeuwarden) <5.1(2)e @rechtspraak.nl>; 5.1(2)e (Rechtbank Overijssel) <5.1(2)e @rechtspraak.nl>; 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage) <5.1(2)e @rechtspraak.nl>

Onderwerp: Reactie procesafspraken def - versie Mijn Site 4 feb - opmerkingen Wilma verwerkt
Mijn opmerkingen. Nu al zin in donderdag.

Van: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage)
Aan: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage)
Onderwerp: RE: Reactie procesafspraken
Datum: donderdag 1 februari 2024 15:11:41
Bijlagen: [image001.png](#)

Hi 5.1(2)e

Mooi stuk. Het tweede punt lijkt me het meest belangrijk.

Wat betreft de opmerkingen over de benadeelde partij, ze na alle kritiek van de vorige keer hebben ze een nuance hebben gemaakt in de MvT, 5.2

Een ander belangrijk punt; kan dit niet in de Tweede Aanvullingswet worden geregeld ipv in de Eerste, zodat meer praktijkervaring kan worden opgedaan? (bijv over de vraag of er echt behoefte is aan 'dealen over de tll') Het maakt ook dat er nog iets meer tijd is om door te praten over deze ingewikkelde regeling.

We hadden ook nog vragen over 4.2.26b lid 1 sub a en sub b.

Sub a; een loos criterium. Consensuele afdoening zorgt ervoor dat er geen hoger beroep is. Daar zit sowieso tijdswinst in, ook als de verdediging niet een hele lijst onderzoekswensen heeft ingediend.

Sub b: vragen over deze beperking. Zo wordt ook ervaring opgedaan met procesafspraken in zedenzaken.

Met vriendelijke groet,

5.1(2)e
wetgevingsadviseur strafrecht

Afdeling Strategie
06-5.1(2)e
www.rechtspraak.nl

Van: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>

Verzonden: donderdag 1 februari 2024 13:45

Aan: 5.1(2)e (Rvdr 's-Gravenhage) <5.1(2)e@rechtspraak.nl>

Onderwerp: Reactie procesafspraken

Kort maar krachtig. Heb jij nog opmerkingen?

Eerste aanvullingswet nieuw Wetboek van Strafvordering – een conceptregeling van procesafspraken

1. Inleidende opmerkingen

De voorliggende conceptregeling (met concepttoelichting) die aan de leden van de gecombineerde werkgroep wordt voorgelegd, strekt ertoe een regeling van procesafspraken in het nieuwe Wetboek van Strafvordering in te passen. Deze wettelijke regeling is op 10 oktober 2022 in een brief over procesafspraken aan de Tweede Kamer aangekondigd (Kamerstukken II 2022/23, 29279, nr. 742). Ter voorbereiding van deze regeling van procesafspraken hebben in 2023 drie expertmeetings plaatsgevonden, waaraan experts hebben deelgenomen die werkzaam zijn bij het openbaar ministerie en in de rechtspraak, advocatuur en wetenschap. Daarbij is van gedachten gewisseld over de hoofdlijnen van zo'n wettelijke regeling en de keuzes en afwegingen die in dat verband moeten worden gemaakt. De voorliggende conceptregeling van procesafspraken bouwt hierop voort.

Het voornemen is om na verwerking van de opmerkingen van de gecombineerde werkgroep de regeling op te nemen als onderdeel van de eerste aanvullingswet. In de periode na de vergadering van de gecombineerde werkgroep zullen behalve de opmerkingen van de werkgroep ook nog enkele technische wijzigingen worden doorgevoerd, waarbij te denken valt aan het punt waar in het wetboek de bepalingen over de rechtspositie van de benadeelde partij bij procesafspraken moeten worden neergelegd.

2. Korte inhoud

De conceptregeling sluit – zoals al aangekondigd in de genoemde brief over procesafspraken – in grote lijnen aan bij de uitspraak van de Hoge Raad van 7 september 2022 over procesafspraken (ECLI:NL:HR:2022:1252). Wel worden enkele wettelijke beperkingen geformuleerd ten aanzien van de inhoud van procesafspraken. Dat gebeurt met een tweeledig doel: allereerst wordt hiermee bewerkstelligd dat procesafspraken alleen worden gemaakt in de zaken die zich daar het beste voor lenen. Ten tweede wordt voor de procespartijen inzichtelijk gemaakt aan welke aspecten de rechter de gemaakte afspraken zal toetsen. Als gevolg daarvan zal voor de procespartijen van tevoren beter zijn in te schatten of de rechter met de door gemaakte procesafspraken zal (kunnen) instemmen.

Het bereik van procesafspraken

In de conceptregeling is opgenomen dat procesafspraken alleen worden gemaakt in zaken waarin zij wezenlijk bijdragen aan een doeltreffende en spoedige berechting. In de tweede plaats wordt het maken van procesafspraken uitgesloten ten aanzien van bijvoorbeeld gewelds- en zedenmisdrijven waarop een gevangenisstraf van twaalf jaar of meer is gesteld. Het wordt niet wenselijk geacht om procesafspraken mogelijk te maken voor deze categorie strafbare feiten, waarbij de belangen van waarheidsvinding (voor het slachtoffer en de maatschappij) en rechtsbescherming zeer zwaar wegen. Tot een wezenlijke verandering van de bestaande praktijk zal dit niet leiden. Er zijn geen ernstige gewelds- of zedenzaken bekend waarin procesafspraken zijn gemaakt. Verder kunnen procesafspraken alleen worden gemaakt in zaken waarin de feiten volgens de officier van justitie bewijsbaar en strafbaar zijn, en waarin de verdachte de feiten niet betwist. In lijn met de huidige praktijk is een erkenning van schuld niet vereist. Procesafspraken kunnen niet worden gemaakt met verdachten die volgens het jeugdstrafrecht worden berecht.

De inhoud van procesafspraken en rechterlijke toetsing daarvan

De procesafspraken houden in de conceptregeling een gezamenlijk voorstel in voor de bewezenverklaring, kwalificatie en strafoplegging (een gezamenlijk afdoeningsvoorstel). Ook is het mogelijk dat de procesafspraken overeenstemming inhouden over de inhoud en de omvang van de tenlastelegging. De procespartijen kunnen bijvoorbeeld overeenkomen dat bepaalde feiten wel en andere feiten niet ten laste worden gelegd, of dat een minder ernstige variant van een bepaald feit wordt ten laste gelegd. In het eerste geval worden bijvoorbeeld drie in plaats van vier drugstransporten ten laste gelegd; in het tweede geval wordt de tenlastelegging toegespitst op

schuldwitwassen in plaats van op opzetwitwassen. In de conceptregeling worden procesafspraken over de tbs-maatregel, de zorgmachtiging, de maatregel tot onttrekking aan het verkeer van gevaarlijke voorwerpen en de vernietiging van ontoegankelijk gemaakte gegevens uitgesloten. Het gaat bij deze maatregelen – die beveiliging van de maatschappij en/of behandeling van de verdachte beogen – niet aan dat de procespartijen over het al dan niet opleggen daarvan afspraken maken.

De rechter toetst bij aanvang van de berechting of de gemaakte procesafspraken toelaatbaar zijn. De rechter moet in dat verband altijd vaststellen of de verdachte vrijwillig en ondubbelzinnig met de gemaakte procesafspraken heeft ingestemd. Bij gemaakte afspraken over de inhoud en omvang van de tenlastelegging beoordeelt de rechter ook of de strafbare feiten die in de tenlastelegging zijn opgenomen, niet in een onevenredige verhouding staan tot de strafbare feiten waarvan is afgesproken deze niet ten laste te leggen. Deze beoordeling doet niet af aan het algemene strafvorderlijke uitgangspunt dat het openbaar ministerie op grond van het opportuniteitsbeginsel en het vervolgingsmonopolie bepaalt voor welke strafbare feiten de verdachte wordt vervolgd. De situatie waarin het openbaar ministerie ervoor kiest om het niet-tenlasteleggen van bepaalde strafbare feiten onderdeel te laten uitmaken van afspraken met de verdachte, in ruil voor een wederdienst van die verdachte, wijkt sterk af van de gebruikelijke gang van zaken, waarin de officier van justitie zonder directe 'uitruil' met de verdachte bepaalt welke feiten op de tenlastelegging komen te staan komen. Het is van belang – onder meer met het oog op de rechten van het slachtoffer en de belangen van de maatschappij bij vervolging en berechting – dat de rechter de uitoefening van deze bevoegdheid kan toetsen. Bij gemaakte afspraken over de sanctieoplegging beoordeelt de rechter of de voorgestelde sanctiebeslissing in een redelijke verhouding staat tot de ernst van het tenlastegelegde. De rechter zal in dit kader toetsen of de door de partijen beoogde strafmatiging niet dusdanig groot is, dat de straf geen recht meer doet aan de ernst van de feiten.

Als de rechtbank een of meer straffen of maatregelen oplegt nadat zij procesafspraken die een gezamenlijk voorstel inhouden voor de sanctieoplegging heeft toegelaten, kan zij de straf verminderen. De strafvermindering behelst bij een onvoorwaardelijke tijdelijke vrijheidsstraf, taakstraf of geldboete maximaal een derde ten opzichte van de straf die de rechtbank overwoog op te leggen in het geval geen procesafspraken zouden zijn gemaakt. Deze wettelijke beperking aan de toe te passen strafvermindering beoogt te voorkomen dat het maken van procesafspraken ertoe leidt dat de opgelegde straf in een onevenredige verhouding staat tot hetgeen is bewezenverklaard. Indien de rechtbank, nadat zij procesafspraken die een gezamenlijk voorstel inhouden voor de sanctieoplegging heeft toegelaten, toch een hogere straf wil opleggen dan is voorgesteld, dan heropent de rechtbank het onderzoek op de terechtzitting.

De rol van respectievelijk het slachtoffer en de benadeelde partij bij het maken en beoordelen van procesafspraken

De conceptregeling bevat enkele specifieke bepalingen om te bevorderen dat de belangen van het slachtoffer en die van de benadeelde partij bij het maken en beoordelen van procesafspraken op toereikende wijze worden meegewogen. Allereerst is, in lijn met de informatie die het slachtoffer nu ontvangt op grond van de OM-Aanwijzing, geëxpliciteerd dat het slachtoffer het recht heeft om op zijn verzoek informatie te ontvangen over het voornemen van de officier van justitie om procesafspraken te maken. Ook heeft hij het recht om informatie te ontvangen over de inhoud van tot stand gekomen procesafspraken. Dit zal in de regel meebrengen dat de inhoud van het verslag waarin de procesafspraken worden neergelegd, met het slachtoffer wordt gedeeld als hij dat verzoekt. Aanvullend wordt in de wettelijke regeling vastgelegd dat het slachtoffer of de benadeelde partij schriftelijk een standpunt kenbaar kan maken over de procesafspraken of het voornemen tot het maken daarvan, en dat het slachtoffer tijdens het onderzoek op de terechtzitting een verklaring hierover kan afleggen. Het slachtoffer zal al in een vroeg stadium in de procedure in kennis moeten zijn gesteld van informatie die hem in staat stelt zijn recht te effectueren tot het kenbaar maken van een schriftelijk standpunt over procesafspraken en het afleggen van een verklaring daarover op de terechtzitting. Dat het slachtoffer zijn standpunt niet

alleen tijdens het onderzoek op de terechtzitting naar voren kunnen brengen, maar ook daaraan voorafgaand, versterkt diens procespositie en draagt bij aan een efficiënte procesvoering. Het voorgaande geldt ook voor de benadeelde partij wiens belangen door de procesafspraken worden geraakt. Daar komt bij dat over de vordering van de benadeelde partij als regel alleen kan worden afgesproken dat deze volledig zal worden voldaan. Dat is alleen anders als de benadeelde partij anders wenst, bijvoorbeeld als zij ermee instemt dat – als onderdeel van de procesafspraken – een deel van de vordering wordt voldaan.

Van: [REDACTED] (Rechtbank Overijssel)
Aan: [REDACTED] (Rvdr "s-Gravenhage)
Onderwerp: voorbespreking procesafspraken
Datum: donderdag 1 februari 2024 10:06:58
Bijlagen: [Voorbespreking procesafspraken GW 8 februari 2024.docx](#)
[image001.png](#)

Hierbij voor de zekerheid ook mijn aantekeningen van de voorbespreking van de procesafspraken.

Misschien heb je er nog wat aan

Met vriendelijke groet,

5.1(2)e

Juridisch adviseur Inhoudelijke Implementatie Nieuw
Strafvordering en rechter-plaatsvervanger

Programmateam Nieuw Wetboek van

Strafvordering

Rechtbank Noord-Nederland

06-**5.1(2)e**

www.rechtspraak.nl

Bereikbaar: maandag tm vrijdag

de Rechtspraak

